Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII, Ч. 44. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 7-го БЕРЕЗНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MARCH 7, 1981 No. 44. VOL. LXXXVIII

ДЕМЯНЮК ЗАПЕРЕЧУЄ ЗАКИДИ ПРОКУРАТУРИ

Клівленд, Огайо. — Преса і інші засоби масової інформації повідомили, що тут розпочалась друга фаза процесу проти Івана Демянюка українського поселенця, якому, як відомо, прокуратура закидає фальшиві зізнання при одержуванні американського громадянства і приховання факту, що він, мовляв, служив сторожем в концтаборі Треблінка і, як твердять деякі газети та жидівські організації, допомагав німецьким нацистам під час Другої світової війни нищити в'язнів в концтаборах при допомозі отруйного газу.

Іван Демянюк

Іван Демянюк, робітник автомобільної фабрики в Клівленді, заперечив закиди прокуратури і свідчення спроваджених з-за кордону свідків, заявляючи, що він ніколи не виконував функції сторожа в концтаборах, але натомість перебував від 1942 року аж до закінчення Другої світової війни на статусі воєннополоненого.

„Я був вояком совєтської Червоної армії і там було розпорядження, що жадний вояк не сміє піддатися в полон, а якщо таке притрапиться, то вояк повинен застрілити сам себе і не попадати в руки ворога. Я цього не виконав, і в очах совєтської влади є злочин", — заявив на суді Демянюк, який признався, що склав фальшиві зізнання тільки зі страху, що його знову можуть відіслати до СССР, де його чекала б кара смерти.

Запитаний своїм оборонцем адвокатом Джоном В. Мартіном, чи він колинебудь виконував функції сторожа в гітлерівських концтаборах, Демянюк без надуми відповів „Ні". Говорячи українською мовою через перекладача, Демянюк докладно розповів про своє перебування у таборах воєннополонених і про виконування примусових робіт для нацистів аж до закінчення війни.

Деяка американська преса роздуває до небувалих меж процес над Демянюком, додаючи при тому недоказані йому „злочини" і вбивство жидівського населення в Треблінці. Газета „Чікаго Трібюн" з 1-го березня ц.р. пише, що жидівські демонстранти у Клівленді викрикували під судом гасла: „Всі українці є нацистами; всі українці вбивали жидів!" Натомість українські демонстранти, які під судовою залею спалили совєтський червоний прапор, заховуються спокійніше, твердить газета. Вони кажуть: „Ми хочемо тільки справедливости. Совєтський Союз знищив біля сім мільйонів українців голодовою смертю в 1932-33 роках" і тому він сам повинен бути зарахований до режимів, які поповнили злочини. Українці опрокидують правдивість совєтських документів, якими користувалася прокуратура, і заявляють, що совєтські закиди є роблені зумисне, щоб посварити між собою жидів і українців, які у підсовєтських умовинах є найсильнішими групами, що ставлять спротив режимові.

Речники української громади написали про ці справи листа до президента Рональда Регена, який ведедещо іншу, гострішу політику у відношенні до СССР, з проханням, щоб він заборонив вживання совєтських „доказових" документів в американському судівництві.

Газета висловлює здогад, що у випадку виправдання Демянюка в Клівленді може дійти до демонстрацій або навіть зудару між згаданими групами.

ЗСА є проти перевороту правих у Ель Сальвадорі

Сан Сальвадор, Ель Сальвадор. — В Ель Сальвадорі множаться познаки недалекої спроби перевороту, що його ціллю було б усунення президента Хозе Наполеона Дуарта та привернення режиму правих кіл разом з військовими командирами.

Один з лідерів правих елементів, Роберто Д'Обюі Ссон, зовсім виразно заговорив про це, засуджуючи ЗСА за допомогу урядові президента Дуарте та за підтримку економічних реформ в Ель Сальвадорі.

Президент Дуарте відкликав свою поїздку до Західної Німеччини, де він мав зустрічатися з представниками німецьких соціялістів, а в першу чергу з лідером Соціялістичного інтернаціоналу Віллі Брандтом у справі посередництва для осягнення компромісової розв'язки в Ель Сальвадорі.

Вміжчасі невідомі люди в Сан Сальвадорі обстріляли американську амбасаду з переїжджаючого автовантажника. Після того американський шарже д'аффер Фредерик Чейпин запротестував проти того нападу й заявив, що цього рода напади не відстрашать ЗСА від їхньої політики стосовно Ель Сальвадору.

Державний секретар Александер Гейг виступив публічно проти намірів виконати державний переворот в Ель Сальвадорі й усунути помірковний уряд президента Дуарте й заявив, що у випадку такого перевороту ЗСА категорично відмовлять будь-яку допомогу новоствореному режимові. На зустрічі з численними сенаторами державний секретар Гейг заявив про можливість перевороту в Ель Сальвадорі: „Це було б протилежне до такої нашої політики, яку ми застосовуємо у відношенні до Ель Сальвадору і такий вихід мав би дуже серйозні наслідки на нашу спосібність ту політику продовжувати."

Польща і СССР визнають потребу „спішної" акції

Варшава, Польща. — Провідні члени Політбюра Польської Об'єднаної (Комуністичної) партії відбули „несподівану" зустріч в Москві з представниками Совєтського Союзу і спільно визнали потребу „спішної" акції для забезпечення соціялістичної системи в Польщі. Польське пресове агенство повідомило, що обидві сторони погодились, що оборона комуністичної системи в одній чи другій країні є справою всіх „соціялістичних країн".

Ця заява, кажуть західні політичні спостерігачі, є виразною пригадкою так званої доктрини Брежнєва, яка була застосована державами Варшавського Пакту під час військового нападу на Чехо-Словаччину для ліквідації так званої „празької весни" в 1968 році. На підставі цієї доктрини одна комуністична держава може інтервеніювати в іншій державі, якщо у котрійсь з них загрожена комуністична система.

Згідно з останніми інформаціями Совєтський Союз і його сателіти знаходяться напередодні великих військових маневрів в Польщі і паралельно біля польських кордонів зі східнього і західного боку. З цього приводу Уряд З'єднаних Стейтів Америки і особисто президент Рональд Реген висловили свою турботу у зв'язку з цією новою ситуацією, яка може закінчитися совєтською військовою інтервенцією в Польщі.

Речник Державного департаменту Віллям Дасс заявив, що ЗСА хочуть тільки пригадати Совєтському Союзові, що всяке зовнішнє втручання у внутрішні справи Польщі може мати „дуже серйозні наслідки" у відносинах між обидвома країнами. Раніше Вашінгтон і його європейські союзники перестерігали Москву і погрожували заморожуванням відносин, якщо дійде до військової інтервенції держав Варшавського Пакту. Дасс заявив кореспондентам, що ЗСА будуть приглядатися дуже пильно до розвитку подій у Східній Европі, якими вони дуже турбуються.

У московській зустрічі з польського боку взяли участь: перший секретар Компартії Станіслав Каня, прем'єр-міністер Войцех Ярузельскі, член Політбюра Анджей Забінскі і кандидат в члени Політбюра і колишній міністер закордонних справ Еміль Войташек. З російської сторони присутніми були: генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР Леонід Брежнєв, керівник КГБ Юрій Андропов, міністер закордонних справ Андрей Громико, партійний ідеолог Міхаїл Суслов, голова Ради Міністрів Ніколай Тіхонов, міністер оборони Дімітрій Устінов і секретар ЦК КПСС Константин Русаков.

Обидві сторони, говориться у повідомленні польського агенства, однозгідно ствердили, що „імперіялісти і міжнародні реакційні сили" надіялись, що економіч-

(Продовження на ст. 4)

ПАПА ЗУСТРІНУВСЯ З УКРАЇНЦЯМИ ПІСЛЯ СВЯЧЕНЬ

Ватикан. — Одною з перших функцій, що її виконав Папа Іван Павло II після свого повороту з поїздки до Азії, була його зустріч з українськими єпископами, священиками й вірними після урочистого висв'ячення Патріярхом Йосифом о. Стефана Сулика на Архиєпископа Філядельфії й Митрополита всіх українських католиків у ЗСА. Патріярх Йосиф висв'ятив також о. Інокентія Лотоцького, ЧСВВ, на єпископа епархії св. Миколая в Чікаго.

Зустріч з українцями Папа присвятив особливу увагу, а світові засоби масової інформації в слід за такими самими засобами Ватикану рознесли рознесли ту вістку по світі. Окремо після групової зустрічі з українцями дав Папа Римський приватні авдієнції обидвом новосвяченим Владикам.

На зустрічі з українською групою Папа після українського привіту виголосив промову в англійській мові, у якій він ще раз наголосив вагу Української Католицької Церкви в житті українського народу та її місце у вселенській Католицькій Церкві.

„Я є вам вдячний за те, що ви прибули сюди і впевнений, що ваше паломництво до Риму скріпить вашу віру в Христа і ваше рішення жити згідно з великими традиціями вірности Української Церкви до Престолу Петра", сказав Іван Павло II.

Серед численних американських газет, які подали ширшу вістку про цю зустріч, був також і престижевий „Ню Йорк Таймс".

Пакістан зміцнює оборону проти СССР

Ісламабад, Пакістан. — Після совєтської окупації Афганістану Пакістан є на черзі в тому районі для совєтського проникання. Москва зовсім не скривається зі своїми намірами, а совєтська дипломатія виразно ставить Пакістанові вимогу підкоритися совєтській політиці.

Для зміцнення своїх аргументів совєтські літаки часто перелітають пакістанський кордон, бомблять різні пункти в тій країні і обстрілюють бортовою зброєю. Пакістан не піддається тому російському тискові, а тепер перейшов до рішучої розбудови своїх оборонних можливостей на совєтському кордоні.

У Вашінгтоні вже більше місяця перебуває американський амбасадор в Пакістані Артур Гаммел, який обговорює з керівними політичними чинниками питання поширеної допомоги Пакістанові. До Вашінгтону також прибули керівники афганських самостійників, які керують боротьбою зі совєтськими військами на терені Афганістану.

Саїд Ахмад Галіяні, керівник ісламських угрупувань у Пешаварі і організатор політичної та релігійної боротьби з совєтською агресією в Афганістані, та Гакім Аріобі, один з найвищих фронтових командирів збройної боротьби в Афганістані, прибули до Вашінгтону, щоб з'ясувати положення в тій країні. Обидва емісари однозгідно підкреслюють бажання населення Афганістану протиставитися совєтській інвазії, але така боротьба пов'язана з допомогою зі закордону.

Вся допомога Афганістанові зумовлена поставою Пакістану. Вона мусить іти через його територію, бо інша країна, яка граничить з Афганістаном, Іран, щораз глибше поринає у внутрішнє безладдя. Пакістан готовий сприяти боротьбі афганських патріотів, але сам він не може протиставитися Москві і її союзникові Індії. Дотеперішня допомога ЗСА, на думку президента Пакістану Махоммеда Зія уль-Гака, є зовсім незадовільна, тому й відкинув він раніше пропозицію президента Джіммі Картера на 400 мільйонів допомоги, бо це в порівнянні з совєтськими ресурсами є каплею в морі.

У світі

ВІЙСЬКОВИЙ ТРИБУНАЛ в Еспанії обвинуватив 23-ох старшин у співучасти в спробі державного перевороту минулого тижня. Серед арештованих є також старшини Цивільної гвардії. Новозатверджений прем'єр Леопольдо Кальво Сотельо погодився зі загальнопідтримуваною пропозицією, щоб у тій складній ситуації створити уряд „публічного спасіння", в якому будуть усі активні в еспанському житті політичні партії. Висловлюючи свою згоду на те, він не вияснив, чи до уряду притягне також членів Комуністичної партії Еспанії.

У ЧАСІ ТВОРЕННЯ коаліційного уряду в Еспанії загострилася ситуація в країні басків. Секретна організація, яка виступає під назвою Еспансько-баскський батальйон, взяла на себе відповідальність за вбивство посадника одного з менших міст і заявила, що змістить тепер боротьбу проти баскських сепаратистів. Речники уряду заповіли, що в потребі центральний уряд вишле військові частини для привернення порядку.

В МОСКВІ ІМЕНОВАНО першого заступника Юрія В. Андропова, шефа КГБ. Загально приймають, що новоіменований заступник є наміченний на місце Андропова після його уступлення. Андропов належить до молодшої генерації найвищих керівників совєтського державного корабля, бо йому тільки 66 років (1914-го року народження). Семен Цвігун, його перший заступник, став тепер повним членом ЦК КПСС, що є для нього черговим вивищенням до найвищого посту в службі безпеки СССР. Цвігун є висуванцем Леоніда Брежнєва й приятелем його та його родини. Як перший заступник Андропова Цвігун керує й відповідає за всі важливіші справи, а в першу чергу — за шпигунство у державах вільного світу та за терористичну роботу.

ПІСЛЯ СМЕРТИ міністра оборони Єгипту в летунській катастрофі президент Анвар ель-Садат номінував новим міністром оборони шефа штабу єгипетських збройних сил Абделя Галіма Абу Хаззаля. Генерала Хаззаля уважають прихильником тісної співпраці з ЗСА і речником того крила в керівних колах Єгипту, яке обстоює конечність розбудови співпраці між обидвома країнами на всіх відтинках життя. Генерал Хаззаля понад чотири роки був військовим атташе Єгипту при амбасаді в Вашінгтоні. Він вів переговори з американським Урядом у справі мілітарної допомоги ЗСА для Єгипту, а з військовими американськими чинниками у справі військової співпраці. Наслідком тих переговорів співпраця оборонних систем обидвох країн затіснилася й поширилася, значніше число високих єгипетських військовиків студіює в американських військових школах, американські військові частини різних родів зброї перебувають періодично в Єгипті і беруть участь у вишколі та в спільних американсько-єгипетських маневрах.

ВИБОРИ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ до парляменту Кувейту, потягнули за собою зміну кабінету міністрів. Прем'єром, як і перед тим, є шейх Саад аль Абдуллаг аль Сабаг. Прем'єр аль-Сабаг уже зформував новий уряд, що його без проволоки затвердив емір (монарх) Кувейту шейх аль-Ахмад аль-Сабаг. Після заприсяження нового уряду прем'єр аль-Сабаг, який також є престолонаслідником, заповів лібералізацію режиму та введення різних демократичних устроїв. Завдяки великим запасам нафтової ропи Кувейт належить до найбагатших країн світу. Населення Кувейту досягає 1,5 мільйона, столиця має коло 80,000 мешканців, але вплив Кувейту, головно серед арабів, великі.

Москва загострює боротьбу з дисидентами

Москва. — З кіл дисидентів та з інших джерел повідомляють про хвилюючих арештів, обшуків і переслухань серед невеликої групи московських дисидентів.

Як повідомляють з тих кіл, останнім часом загострено тюремний побут Анатолія Щаранського, що потвердили члени його родини.

Анатолій Щаранський перебував в концентраційному таборі праці недалеко Перми, де майже рік тому відвідали його мати і брат. Останньо інші в'язні того табору повідомили, що Щаранського забрано з табору і приміщено в невідомому місці чи перевезено. Тепер наспіли вістки, що він замкнений у тюрмі, де є значно гірший режим і величезні обмеження. Причина загострення режиму Щаранському покищо невідома. Він і його родина домагалися ревізії судового процесу з огляду на те, що судове доходження, наслідком якого його засуджено на 12 років тюрми, ніякої вини не виявило.

Разом з тим наспіли з Москви вістки, що совєтські органи безпеки намагаються поширити справу Віктора Брайловського, якого арештовано в листопаді минулого року. Брайловський видавав позацензурний журнал „Евреи в СССР", за який совєтські чинники його переслідували. Він також зложив прохання, щоб йому дозволили виїхати за кордон. Його дружина далі перебуває на свободі.

Останніми днями московська поліція притримала на допити трьох приятелів Брайловського, які на волі. Були це Владімір Престін, Леонід Шабашов і Ілля Ессос. Всі три також внесли прохання на виїзд. Як виходить з допитів, московська поліція намагалася пов'язати їх з видаванням журналу „Евреи в СССР". Після допитів, в часі яких допитуваним ніяких доказів їхньої вини не предявлено, їх випущено на волю.

В Америці

СЕКРЕТАР ВОЄННОЇ ФЛЬОТИ ЗСА Джон Леман висловив думку, що З'єднані Стейти Америки не повинні придержуватись постанов договору про скорочення стратегічної нуклеарної зброї (САЛТ І) сила і вартість якого вигасла вже кілька років тому, чи придержуватись засад другого договору (САЛТ II) підписаного у Відні в 1979 році, але ніколи не ратифікованого Сенатом ЗСА. Леман, видатний військовий стратег в Уряді президента Рональда Регена, заявив, що колишній президент Джіммі Картер не мав права продовжувати зобов'язань договору (САЛТ І) коли речинець цього договору вже в 1972 році.

ЩОДЕННИК „НЮ ЙОРК ТАЙМС" поінформував у числі газети з 5-го березня ц. р. про смерть Матері Марії Должицької, ЧСВВ, яка, як відомо, померла в Ленокс Гілл шпиталі в понеділок, 2-го березня. Під окремим заголовком згадана газета пригадує, що Покійна Мати Марія була співосновником і керівником дівочої академії св. Василія Великого у Факс Чейсі, Па., а у пізніших роках також одною з ініціяторок створення коледжу у цій же місцевості. Після відходу на пенсію Мати марія проживала в обителі сестер Василіянок в Асторії.

СПЕЦІЯЛІСТИ ФБІ підрахували, що злодії, які займаються крадіжкою у великих склепах і опісля перепродують ці товари приватним людям чи меншим торговцям, наносять великої шкоди торгівлі. Наприклад, в 1979 році було вкрадено зі склепів товару на вісім мільйонів долярів. Найбільше було вкрадено хутряних плащів (6,5 відсотків із загальної крадежі), потім слідують жіночі дорогі костюми (5,9), мистецькі речі і дорогоцінності (5,4), одяг для дітей і молоді (5,3), ювелірні вироби і годинники (4,5) і жіночий одяг (3,2 відсотки).

ЗГІДНО З ОПУБЛІКОВАНИМИ Інститутом Галлупа дослідами виходить, що бодай половина негритянського населення в ЗСА не схвалює програми насильного перевожування учнів з одного кварталу в другий для того, щоб осягнути расову рівність у школах. Деякі негритянські провідники погоджуються з більшістю, що таке насильне перевожування радше створює нові проблеми, замість ліквідувати існуючі. Але не зважаючи на таке ставлення, 47 відсотків негритянських батьків кажуть, що чорні діти, які відвідують мішані школи мають кращі, а згладно вищі оцінки в науці чим ті діти, які ходять до чисто негритянських шкіл. понад 43 відсотки негритян уважають, що оцінки не залежать від того до якої школи ходить дитина, а від кваліфікацій вчителів. Деяке число запитаних батьків уважають, що расове змішання перешкаджає негритянським дітям в науці і загострює в них ненависть до білих дітей. Аж 52 відсотки негритян думають, що під час президентури Рональда Регена положення негритян буде гіршим.

ФЕДЕРАЛЬНІ ФОНДИ, визначені для побудови в Ню Йорку т. зв. „Західного шляху" (Вествей) на західній набережній острова Манґеттену в Ню Йорку, можливо будуть перенесені на інший проєкт — п'ятимільйонове полінпшення Метрополітальної транспортної служби. Ці поліпшення мають бути зроблені протягом п'яти років коштом 5-ти більйонів долярів, але досі не було для цього грошей, а у стейтовому Капітолі в Олбані до цього часу законодавці не погоджувалися на перенесення великих федеральних дотацій з проєкту „Західного шляху" на інші потреби. Тепер Асамблея і Сенат стейту кажуть, що підтримають таке перенесення фондів.

Зголошують підтримку „Російсько-Української заяви"

Ню Йорк, Н.Й. — В грудні половині 1980 року в українській і російській пресі була надрукована „Російсько-Українська заява" підписана 10-ма діячами.

З української сторони під нею поставила підписи: Роман Барановський, Михайло Воскобійник, Роман Ільницький, Дмитро Корбутяк Степан Процик, Марта Богачевська-Хом'як, Ростислав Хом'як. З російської сторони: Владімір Буковскій, Наталя Горбаневская, Владімір Максимов — всі члени Редколегії журналу „Континент", що появляється в Парижі.

Згідно з повідомленням Українського Демократичного Руху, численні інші особи зголосили свою підтримку заяви. Між зголошеними є політики, публіцисти, професори, письменники, поети, мистці, громадські і культурні діячі. Підписані росіяни — це найновіші емігранти-дисиденти з міцними зв'язками з російським народом, з поважними впливами на його публічну опінію.

Серед зголошених осіб є: Українці: Олекса Біланюк, Ярослав Білінський, Роман Борковський, Василь Витвицький, Олег Волянський, Йосип Гірняк, Василь Гришко, Михайло Добрянський (Англія), Олексій Коновал, Григорій Костюк, Дмитро Кузик, Ана-

(Продовження на ст. 3)

Принц Чарлз танцює з українцями

Майбутній король Великої Британії, престолонаслідник принц Чарлз, танцював у п'ятницю, 27-го лютого ц.р., український козацький танець в Українському Клюбі в Дербі, Англія. Нещодавно оголошена радісна для всіх британських підданих новина про грядуче весілля принца Чарлза з леді Діяною Спенсер цього літа, — як виходить з ілюстрації Юнайтед Пресс Інтернешенел, вміщеної на пів сторінки нюйоркської щоденної газети „Дейлі Нюз" з 1-го березня, — кинула престолонаслідника у вир „кавалерських забав", бо він вже незабаром перестане „парубкувати", а стане одруженим статечним мужем. До таких розваг газета-таблоїд „Дейлі Нюз" зараховує і відвідини принца Чарлза української громади в Дербі, де радісний і веселий настрій захопив і принца до тієї міри, що він забажав і собі спробувати складних кроків „навприсюди" українського танцю.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00.
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Оборона Европи в европейських руках

Від закінчення Другої світової війни минуло 35 років. Доволі часу, щоб засадничі питання західньоевропейського життя, розвитку, а в першу чергу, оборони тих країн перед совєтською загрозою були не тільки основно вияснені, але й практично розв'язані. Тим часом ми до сьогодні маємо до діла з аномалією. ЗСА, американські дивізії й американські бійці стоять на сторожі тієї Европи. Остаточно надходить час, щоб і цю проблему розв'язати як слід.

У Мюнхені саме закінчилася періодична конференція на оборонні теми, що від довгих років відбувається щороку й називається „Веркунде" — справа оборони. На цій конференції виступив від ЗСА Френк Карлюччі, заступник секретаря оборони ЗСА. Він сказав: „Зміцнення совєтських сил в Европі зовсім виразно переступає всякі раціональні межі оборони. Воно має всі ознаки військового офензивного характеру, що повністю відповідає совєтській мілітарній доктрині". Вслід за цим ствердженням Карлюччі зупинився над питанням, хто ж має боронити Европу, хто має протиставитися російській загрозі. Він висловився зовсім виразно: „Европа вже більше не є знищеною, зубожілою, ані роз'єднаною. Навпаки, валовий продукт Західньої Европи перевищує валовий продукт ЗСА. В такій ситуації не можна очікувати, щоб ЗСА удосконалювали і зміцнювали американські збройні сили в Европі, якщо їхні европейські союзники не збільшать свого вкладу в спільне оборонне зусилля".

Здається, що твердження Карлюччі такі очевидні, що проти них ніхто не може мати застережень. Але так воно не є. Вже більше як рік тому НАТО рішило, що західньоевропейські країни мусять збільшити в цьому бюджетовому році видатки на оборону на три відсотки після узгляднення інфляції. ЗСА збільшують свої видатки на оборону на сім відсотків. А, наприклад, західньонімецькі соціялісти, які є привладною партією, на своїй останній партійній конференції мудрагелювали в такий спосіб: „Для нас видатки на соціяльні потреби важливіші, як на оборону". Значить нехай ЗСА обтинають своє видатки на соціяльні потреби, хай зменшують видатки на освіту, на допомогу убогим, на відбудову міст, на розбудову масового транзиту, а захищені американськими дивізіями „мудрі німці" будуть підносити свій життєвий рівень. Подібну поставу пробують займати й інші країни Західньої Европи. Вони твердять, що вони не в стані, збільшити видатків на оборону. А кожен американський турист, який побував останньо в Европі, з дива не міг вийти, побачивши високий рівень европейського життя. Ясно, що американці радіють тим високим рівнем. Але чому вони мають платити за нього?

35 років побуту американських дивізій в Европі і оборона її американською потугою здеморалізувала значну частину европейського населення. Ми чуємо з Европи постійні негодування, що „Вашінґтон їх не радиться в усьому", що „Вашінґтон децидує без них", що „Вашінґтон ставить зависокі вимоги". А Вашінґтон вимагає від них тільки одного: щоб вони зробили те, чого вимагає їхня оборона перед російською небезпекою. Нічого більше, але й нічого менше! І тому остаточно прийшов час, щоб власне Вашінґтон їм це сказав: ми не хочемо децидувати без вас, але ми також не хочемо, щоб за плечима наших вояків ви вели політику проти американських інтересів.

Вашінґтон не відмовляється й надалі утримувати своїх дивізій у Европі. Навпаки, він їх постійно перезброює найновішою зброєю, удосконалює їхні бойові спроможності, але на майбутнє вимагає, щоб головний тягар оборони Европи взяли на себе европейські народи. І тоді нехай президент Жіскар д'Естен їде до Варшави на розмови з Леонідом Брежнєвим, а канцлер Західньої Німеччини Гельмут Шмідт до Москви. Тоді вони не виставлятимуть себе в характері „шукачів миру", яких „погані американці" змушують до спротиву російському імперіялізмові й комунізмові. Америка двічі врятувала Европу, в Першій і в Другій світових війнах. Америка пляном Маршала після Другої світової війни дала змогу Европі відбудуватися, і цього хіба вистачає. Прийшов час, щоб европейські народи взяли в свої руки тягар своєї оборони. ЗСА їм допоможуть, але цілого тягару за них не нестимуть.

Оборона Европи в сучасному стані комплетно не вистачальна. В Західній Німеччині є коло 350,000 американських вояків. Російські війська, що стоять напроти американських дивізій, кількакратно перевищують американців. Найновіші дані стверджують що на випадок конфлікту в перших 60-90 днях війни західні збройні сили будуть відставати від російських на 300,000 до 500,000 тисяч бійців. Різниця у людській силі, яку неможливо вирівняти технічними засобами, бо совєтські армії в Европі озброєні найновішою технікою. Згідно з офіційними німецькими інформаціями, поданими канцлером Шмідтом, „СССР у застрашуючий спосіб озброює свої частини наймодернішими атомовими ракетами СС-20", а забезпечені американськими вояками европейці... протестують проти плянів зміцнити оборонну лінію в Европі найновішими американськими ракетами. Де є здоровий глузд?

Володимир Душник

„МИРОВІ" ПРОПОЗИЦІЇ БРЕЖНЄВА

У противагу до попередніх комуністичних з'їздів у Москві, характеристичною ціхою останнього XXVI З'їзду Компартії, можна б сказати, була радше притишеність і менша войовничість.

Вправді, перед з'їздом і від часу перших публічних заяв президента Реґена та державного секретаря Гейґа, Москва гостро осуджувала новий Уряд у Вашінґтоні, головно відкидаючи обвинувачення Америки, що СССР і його комуністичні сателіти посилають зброю до Ель Сальвадору.

Брежнєв „мироносець"

Але нагло, Брежнєв, бодай на З'їзді Компартії, злагіднив свій політичний тон та навіть простягнув „оливну галузку миру" президентові Реґенові. Промовляючи 23-го лютого ц. р., Брежнєв запропонував зустріч, що мала б бути ключовим елементом в „активному діялозі", який міг би евентуально здержати послідовне погіршення у зносинах між Америкою і Совєтським Союзом.

Наголошуючи радше „мир" чим „конфронтацію", Брежнєв сказав, що від часу зміни провідництва в Білому Домі, дуже войовничі заклики й заяви почали виходити з Вашінґтону, особливо призначені для затруєння атмосфери зносин між нашими двома країнами. Ми одначе, хочемо сподіватися, що ці, які формулюють американську політику, зможуть по часі бачити речі в більш практичному світлі"...

У своїй промові, що її він розтягнув понад три години (покищо на Заході немає повного тексту цієї промови), Брежнєв заторкнув ряд проблем, згадавши, що хоча „сфера імперіялістичного панування значно звузилася", зате „американський імперіялізм зріс до великої міри."

Ситуація у Польщі, — говорив Брежнєв, — серйозна, бо „противників соціялізму підтримує „реакція із закордону." Одначе, СССР і члени держав Варшавського Пакту, ніколи до того не допустять, щоб „братерська Польща" вирвалася з „родини братніх соціялістичних країн."

Брежнєв не був певним, щодо політичної напрямної Китаю з огляду на внутрішні зміни в структурі уряду і партії. Покищо політика Пекіну — за активною допомогою Америки, Японії та Західньої Европи (НАТО) — стримить до загострення міжнародної ситуації.

На його думку, революція в Ірані має виключно „антиімперіялістичний характер" і СССР є готовий прийти з будь-якою допомогою для Ірану. В тому самому часі, — підтвердив він, — як антиімперіялістичні сили вчинили революцію в Ірані та в Афганістані „сили імперіялізму почали невиповіджену війну" проти афганської революції, цим самим Совєтський Союз не міг відмовити „братньої допомоги, за якою у Москві звернувся афганський уряд. Одначе, мовляв, СССР є готовий відтягнути свої війська з тієї країни, коли проникання „імперіялістичних банд" в Афганістан буде зовсім зліквідоване.

Зрештою, говорив Брежнєв, проблема Афганістану може бути предметом конференції про безпеку країн біля Перської затоки, в якій крім арабських країн та Палестинської Визвольної Організації, мусять взяти участь Америка й Совєтський Союз.

Брежнєв прямо грозив Західній Европі, що якщо такі країни, як: Західня Німеччина, Італія, Великобританія, Голляндія й Бельгія приймуть нові американські атомові узброєння, вони, звичайно, виставляють себе на небезпеку.

Він далі говорив про потребу „конференції на вершинах" між СССР і ЗСА, головно в справі обмежень атомової зброї та „придержування постанов Гельсінкських угод."

Позакулісова політика Брежнєва.

На цьому XXVI З'їзді Брежнєв мав нагоду прийняти „льояльні чолобитні" від підданих комуністичних вождів. Він конферував з Фіделем Кастро з Куби, спільно заявивши, що ані СССР, ані Куба, не доставляють зброї марксистським повстанцям в Ель Сальвадорі. Він громив Станіслава Каню, який привіз із собою до Москви ген. Єрузельського, щоб переконати Кремль, що польська армія є льояльною до Москви. Брежнєв також прийняв чолобитні заяви льояльности" від комуністичних провідників Східньої Німеччини (Ґонекер), Чехо-Словаччини (Ґустав Гусак) та інших. Нічого нового теж не представляла собою присутність Ле Дуана з В'єтнаму, Бабрака Кармаля (Афганістан) та Шафіка Йорґе Гандаля, голови комуністичної групи в Ель Сальвадорі. Всім їм Брежнєв прибіцяв „братню" допомогу в боротьбі проти „американського імперіялізму".

Не диво, що американські офіційні чинники дуже обережно підходять до „мирових увертюр" Брежнєва, бож відомо, що слова його попередників як і його на „два боки шиті": з одного боку він говорить про „активний діялог у справі миру", а з — другого він підбурює підлеглих Москві наємників сателітів до боротьби проти „американського імперіялізму".

З НАШИХ БУДНІВ

У своїй школі — своя правда

Мої добрі сусіди з Бібрецького повіту, панство Татухи, маячіли перед екраном телевізора і їхньому схвилюванні, яке вони доволі голосно виявляли, не було меж, ані кінця. Саме тоді на 4-му каналі передавали щоденні новини й показували як матері пікетували якусь публічну школу на Бронксі.

— Що ж се воно робиться! Де ж той розум у такої мами! — ремствувала дорога землячка. — Замість взяти патика й нагнати своїх пуцьвірків до школи, таке чучело горохове стоїть на брамі і чужих дітей в школу не пускає!

— Так, так, — сумно поник головою пан Татух, — мами школу пікетують, а діточки мають ґуд тайм вибивають болами вікна та й по вулиці волочаться! І чи треба дуже дивуватися, що потім з таких дикунів виростають бандити?

— Ну, скажи, мені, старий, хто тому всьому винен?.. Хто наварив такої каші?

— Політикани! — гримнув пан Татух п'ястуком по столі, аж настільна лямпа вартости десяти долярів, підскочила на скатертині, — й погасла. — Порізнили народ — білих з чорними, чорних з сорокатими, що тепер і дідько рогатий не визнається, хто має рихт, а хто — ні?.. Хіба може після того, як вибрали нового Президента, прийдуть трохи до розуму, якщо його цілком не згубили!

— Ой, — зідхнула пані Татушиха, — чує моє серце, що й по виборах добра не буде! Це вже відай до того їде, що то його Михальда колись пророкувала!

В моменті, коли пані Татушиха була готова зацитувати відповідний уступ з пророцтв цариці Михальди — постукали в двері і сусідка з першого поверху, пані Галя з найновішої еміграції, заглянула у вітальню, ведучи за руку семилітню доню Боженку, ученицю школи святого Юра.

— Прошу панства, — заговорила пані Галя, — яке то щастя, яка ласка Божа, що ми тут маємо під носом свою парафіяльну школу, що моя дитина сидить собі в шкільній лавці і вчиться, розуму набирає, а я не мушу ходити, як та дурна, з таблицею в руках, довкола кварталу. Не знаю, чи я до речі говорю, чи ні, а то може я ще закоротко живу в цій країні, щоб втоpопати доладу все, що тут діється?

— Велл, — розвів руками пан Татух, — ми з моєю місисою, можна б сказати вік свій звікували в сих контрах, і скоро треба буде на той світ рихтуватися, а такі самі мудрі, як і ви, новоприбувші з відзисканих земель. Але те, що ви мовили про нашу школу святого Юра, то єст абсолютно райт! Бо в своїй школі, — як писав великий український поет Тарас Шевченко, — „своя правда, і сила і воля", — проказав пан Татух, піднімаючи вгору палець, злегка при цьому корегуючи безсмертні слова національного Генія...

Ікер

Іван Я. Хамуляк

ВІД СЛІВ ДО АКЦІЇ

(I)

Усі ми на полі бою...

XIII Конґрес Українців Америки змусив американсько-українську громаду до двох дуже корисних акцій: а) провести ширшу кампанію проти ідеологій і практик тоталітаризму, які в нас деякі групи ще культивують, може навіть часом того і не вповні свідомі, б) рівночасно теж заставив противників згаданих ідеологій і практик шукати засобів для оздоровлення української спільноти перед цілковитим моральним і політичним занепадом. До такого занепаду українська громада пішла. І ми повинні бути вдячними тим людям, що мали відвагу і силу такі акції почати і мужньо в них держатися. Тепер може більше, як коли, є до вибору: оздоровити нашу громаду, або на найближчих 10-20 років залишити усе, хай поволі завмирає.

Усі українські громадські і суспільно-політичні організації на терені Америки допомагають в боротьбі за вільну і незалежну українську державу та за добробут її громади. Єдині, хто цим не турбується — це комуністи, кремлівські сателіти. Тому всякі претенсії тих, чи інших українських груп називати себе „єдиними на полі бою" є не тільки неправдивим, але теж і неповажним.

Взаємна пошана

Якщо ми разом стоїмо на одному фронті проти того самого ворога, змагаємося за ті самі цілі, то річ ясна, ми повинні почуватися спільниками і приятелями. Ми можемо хотіти бачити таку чи іншу економічну чи соціяльну систему у вільній Україні, це нам завжди вільно, але не вільно нам уважати себе більшими патріотами від інших лише тому, що хочемо іншої системи. Очевидно треба виключати тут приклонників тоталітаризмів, монопартійних систем, бо ті автоматично виключають інші групи за вийнятком своєї. Толеранція і взаємна пошана ривалізуючих груп є передумовою творчого життя та справжньої демократії. Того роду психологія, чи стисліше практика уможливлює кожному з нас почуватися співучасником в допомозі українській визвольній справі.

Ми родилися українцями, ними залишилися ціле наше життя, українцями помремо. Наші діти, внуки і правнуки теж не перекреслять українського походження із свого життєпису. Ми стали американцями, але українського походження. Нам дорога прибрана нами батьківщина, але інтерес до кожночасної України мусить бути в нас постійно живий, він повинен бути переданий нашим нащадкам. Нинішні українські „дисиденти" — це останні наші виходці з України і вони є тут між нами, і нам пригадують Україну, яку ми залишили перед ними, або й ніколи її не бачили. Їхня Гельсінкська група є чимось, що вони створили, її героїчно боронили і дальше боронять. Вона стала їхнім символом в боротьбі за людські і національні права. І генерал Петро Григоренко, Леонід Плющ, Ніна і Святослав Караванські, Надія Світлична із своїм чоловіком, молодий Віктор Боровський й інші є нашими рідними з України і ми їх приймали і приймаємо як рідних. Мало цього, в Україні залишилися численні відомі і невідомі борці за права і волю українських людей. Усі вони мали відвагу стати на захист поневоленого українського народу і за те терплять знущання і наруги з боку поневолювачів України. Тільки на одну хвилину в день пригадаймо собі їх, а тоді напевно відчуємо глибокі викиди совісти, що ми так мало, а що є нашою повинністю, в цьому напрямі робимо, щоб поширювати українську справу. І рівночасно, подумавши про ті мільйони українців, наших рідних, зростає почуття сили і гордости.

Зактивізувати неактивних

Сьогодні українська громада в Америці переживає дуже небезпечний період. Динамізм і сили багатьох з нас меншають, а нині наші діти чи внуки не виявляють великої охоти йти нашими слідами і продовжувати наше діло . Робиться доволі небезпечна прірва, що її потрібно чимскорше зліквідувати. І на те явище хворіє майже кожна українська суспільна чи громадсько-політична організація. Ті прірви можуть довести навіть і до повного завмертя, ще недавно живі, рухливі організації.

Мусимо шукати засобів включити наших синів, внуків, чи й правнуків у наше громадське життя. І ОЧСУ і Асоціяція Українців Америки, Союз Українок Америки, Пласт, СУМА і ОДУМ можуть зустрінутися з вище згаданими ситуаціями. „Модернізація" їхніх програм і практик може їхнє життя продовжити, а навіть може забезпечити й на довший протяг часу, але їхні проводи заабсорбовані різними біжучими справами не завжди знаходять час на довготривале плянування.

(Продовження буде)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ
Редагує Лев Яцкевич

Світ синтетичних волокон

Коли Ілаяс Гов у 1848 році винайшов швейну машину, швачки та кравці цілого світу були приголомшені скорістю та якістю нового машинового шитва. Кілька років тому винайдено новий тип швейної машини, яка б здивувала своєю революційною технікою навіть Ілаяса Гова та його спільника Зінгера.

Нова швейна машина „шиє" суперсонічно з допомогою звуків з дуже високою частотою, що лежить поза мережею людського слуху. Цей високо фреквенційний звук витворює коливання шитвового колеса, яке перетворюється в теплову енергію, що зварює шов, тобто спаює разом дві частини синтетичної тканини.

Ультрасонічна швейна машина шиє, гаптує, обмотує петельки та робить складки (плісує), при чому шов такий сильний, що найбільший силач не всилі його розірвати. Всі ці функції швейної машини можна осягнути через заміну шитвового колеса, на що йде не більше 20-ти секунд часу. Для роблення петельок треба вложити до машини спеціяльний пристрій, що одночасно протинає дірку й обшиває петельку. Прикметою нової швейної машини є те, що вона не потребує ниток, а її хибою є те, що на ній не можна шити тканин, виготовлених з природних волокон. До речі, природні матеріяли такі, як вовна, шовк, льон та бавовна, поволі — на жаль-зникають з ринку, а їх місце займають синтетичні матеріяли, які і дешевші і їх можна „зшивати" без допомоги швейної машини.

Нещодавно оббігла світ вістка про те, що в Японії почали виробляти одяги без швів. Матеріял у формі довжелезної панчохи натягаєть ся на металевий манекен, підігрівається його, і з термоплястичного волокна тканини постає на гарячій формі бажаний рід одягу. До нього методою зварювання причіпляють рукави й інші частини одягу.

Якщо, проте, хтось, — особливо жіноцтво — не може забути про правди-

(Закінгення на стор. 4)

К.Крупський

ЧИ ЗАБУДЕ СВІТ МЮНХЕНСЬКУ ЛЕКЦІЮ?

5

Агентури Комінтерну — комуністичні партії, вже від перших років підготовляли ґрунт під революцію, спершу в мадярщині, Німеччині та Італії, а відтак в Еспанії, Франції та інших країнах. Комінтерн, — каже автор, — був не маскою, а лиш фіговим листком російського імперіялізму, в грудях бо кожного большевика билося російське серце. (сторінки 170-173).

З ініціятиви Франції в 1934 році, Совєтський Союз прийнято в члени Ліґи Націй. Уже від 1922 року німецькі спеціялісти працювали в Совєтському Союзі над озброєнням Червоної армії, в розбудові фабрик літаків, танків та іншого озброєння. Ще в березні 1931 року до Совєтського Союзу прибула делеґація німецьких індустріялістів, очолена магнатом Пітером Клекнером і представниками фірм Круппа та Сіменса. Тоді в Совєтському Союзі працювало біля 5,000 німецьких інженерів та інших спеціялістів.

Із приходом Гітлера до влади цей рід співпраці між Німеччиною і Совєтським Союзом припинився, але виміна совєтських сирівців за німецькі машини ще продовжувалася. Гітлер навіть уділив Совєтському Союзові кредит в сумі 200 мільйонів марок.

Під час судетської кризи чехо-словацький уряд звертався до проповідників СССР із проханням про мілітарну допомогу, у випадку німецького нападу на Чехо-Словаччину. Москва, здавалося, мала добру волю прийти з допомогою Чехо-Словаччині. Совєтський амбасадор у Чехо-Словаччині Сергій Александровський навіть обіцяв підтримку, але вкінці, усі ті обіцянки нібито натрапляли на проблему браку спільного кордону з Чехо-Словаччиною. Совєти уважали, що Польща не дозволить на те, щоб совєтські армії проходили через польську територію.

Дня 18-го квітня 1939 року Кремль таємно запропонував Лондонові, а згодом Парижеві, пакт неаґресії. Англійський уряд зволікав з відповіддю аж до 29-го червня, а вже 3-го травня Москва звільнила амбасадора Літвінова і замінила його Молотовим. Таким чином до підписання пакту не дійшло. В перебігу цієї справи Чемберлен грозив урядові резиґнацією, якщо б уряд примушував його підписати пакт з Москвою. Автор уважає це помилкою Англії. Ту помилку,-каже він,-використав Гітлер і 23-го серпня 1939 року, Молотов і Ріббентроп підписали пакт неаґресії. При цьому, вони потаємно поділили Польщу, що доконано у вересні.

Дня 25-го серпня 1939 року підписано формальний договір між Польщею, Англією і Францією. Першого вересня 1939 року, німецькі війська напали на Польщу, а за кілька днів Франція та Англія виповіли війну Німеччині. Це сталося за одинадцять місяців після Мюнхенської конференції.

У листопаді 1938 року, в Палаті Громад, Черчілл в конфронтації з Чемберленом сказав: „Ви мали вибір між війною і ганьбою. Ви вибрали ганьбу і тому матимете війну".

Тейлор каже, що це була дотепна, а може навіть дика, хоч і на часі критика Мюнхену. Рекорди не виявляють того, що Чемберлен відповів Черчіллеві, але тут Тейлор наводить імена чотирьох шефів оборони і при цьому висловлює припущення, що вони, а також усі інші шефи, що працювали в обороні Британії, відповіли б: „Це не була ганьба тому, що це було конечне для безпеки Британії. Це правда, що ми маємо війну, але ми маємо її одинадцять місяців пізніше, коли Британія є краще озброєною до оборони острова".

Якщо мова про Польщу, то автор наводить такий епізод: восени 1969 року, А.Й.Р.Тейлор (це не автор обговорюваної нами книжки) викладав у Черчілл коледжі в Кембрідж. Свою лекцію він закінчив порівнянням воєнної долі Чехо-Словаччини, яка порівняльно потерпіла малу фізичну шкоду, і Польщі, де Варшаву зруйновано, а в цілій країні було загальне знищення. Проф. Тейлор реторично спитав чи це не доводить того, що чехи були мудрі, щоб уступити в 1938 році, а поляки були дурнями, що воювали в 1939 році.

Це питання, каже автор, викликає інше питання, а саме чи поляки були дурнями, що не воювали в 1938 році в союзі з Чехо-Словаччиною, замість асистувати у знищенні Чехо-Словаччини? В ранніх стадіях війни вони могли допомогти один одному краще, чим це могла зробити Франція. Гітлер, мабуть, не важився б розпочинати нападу, якщо б ті дві країни були в союзі. Спротив цих двох країн був би стимулював французького генерала Ґамеліна зробити щось драстичного в Райлянді. Засліплені чи збайдужілі, — каже він, — польські „полковники" дозволили, керуючись своїм давнім конфліктом із-за Цєшину — переважити здоровий глузд. Подібно як у Франції, тут було багато тих, хто ніс відповідальність за катастрофальну політику, але зовсім певно, що Юзеф Бек вів серед них перед.

Автор кінчає свою велику працю словами, що їх варта зацитувати: „Адольф Гітлер створив мюнхенську кризу, а Чемберлен розв'язав її, пожертвувавши Чехо-Словаччиною. Він діяв для чоловіків і жінок Великобританії, освячуючи їхнє бажання, і в тому часі він правильно його розумів. Вони бажали, щоб їхнє „нормальне життя" потривало ще крихітку довше".

Не нам критикувати їх, — продовжує автор, — як більшість з нас сьогодні це робить, не зважаючи на примари таких загроз, як: злидні, занечищення довкілля, вичерпання ресурсів, тероризм і нуклеарні арсенали. Мюнхен не каже нам у який спосіб побороти всі ці небезпеки, але він представляє собою сильний і важливий символ небезпек, з немилою реальністю яких непотрібно зустрічатись. Мюнхен — це не нова, однак, важлива і велика лекція.

Телфорд Тейлор у своїй праці не займається описом страхіть Другої світової війни бо, — як вже згадали ми, — він доводить свою книжку до початку Другої світової війни. Проте, заслуга його праці є велика для збереження світового миру хоч би тим, що він так ясно проаналізовує те як дійшло до тієї війни.

Здається, що сьогодні є мало таких, яким було б невідомо, які величезні спустошення завдала Друга світова війна. Ще живуть мільйони тих, хто пережив цю

(Продовження на ст. 4)

ЗБОРИ „САМОПОМОЧІ" В ДЕТРОЙТІ

Детройт, Мич. — 29-ті Річні загальні збори Української Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Детройті, які відбудуться 29-го березня, заповідаються стати не тільки відповідною нагодою для членів цієї установи почути про її невпинний ріст, але також товариською і мистецькою імпрезою із різноманітною і цікавою програмою. Заповіджений бенкет, який відбудеться по загальних зборах, дозволить членам почути перший раз в Детройті популярного артиста Еда Іванка і відомого піяніста Тому Гринькова.

Western Kentucky University, Bowling Green
У суботу, 11 квітня 1981 р., в год. 8-ій вечора
влаштовує

КОНЦЕРТ

ВАСИЛЯ МЕЛЬНИЧИНА

тенора

Супровід: **АДРІЯНА МЕЛЬНИЧИН**

В програмі українські твори: М. Лисенка, С. Людкевича, Я. Лопатинського, Гулак-Артемовського, о. Бобикевича, М. Гайворонського, Р. Придатекевича, А. Гнатишина і П. Пасовського.

Перед Концертом інформації про Україну та український дисидентський рух, виголосить **пані ОЛЯ ДРОБОЦЬКА.**

•

Від 6-го до 12-го квітня
відбудеться

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА
в УНІВЕРСИТЕТСЬКІЙ БІБЛІОТЕЦІ
Виставлені будуть експонати зі збірки
п-ва д-р Василя й Олі ДРОБОЦЬКИХ.

75-ий Відділ СУА в Мейпелвуді, Н. Дж.
оголошує

ВІДКРИТТЯ
ДИТЯЧОЇ СВІТЛИЧКИ

в УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ
для діточок від 2-4 років
під проводом учительки **п. ЛІДИ БОЙКО**
починаючи 14-го березня 1981 р.,
в суботи, 9-12 год. дня,
в церковній залі св. І. Хрестителя, Нюарк, Н. Дж.
В тижневій програмі заплановано гімнастика, спів, танці, ігри, майстрування і включена перекуска.
Про докладні інформації і реєстрацію проситься дзвонити до п-і Іванки Олесницької 763-4791 і до Ірини Фенчак 372-2467

Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій міста Ню Йорку і Наукове Т-во ім. Шевченка в ЗСА
влаштовують
в неділю, 22-го березня 1981 року, о год. 3;30 по пол.
в залі Stuyvesant High School **в Ню Йорку, Н. Й.**
при 15-ій вул., між 1-ою і 2-ою Авенями

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ

В ПРОГРАМІ:

Доповідь .... **Д-р ІГОР ГУРИН**
КОНЦЕРТОВИЙ АНСАМБЛЬ ШКОЛИ КОБЗАРСЬКОГО МИСТЕЦТВА
в НЮ ЙОРКУ .... **Мист. кер. ЮЛІЯН КИТАСТИЙ**
УКРАЇНСЬКИЙ ОПЕРНИЙ АНСАМБЛЬ
СОЛІСТИ:
ЛАРИСА МАҐУН-ГУРИН .... *сопрано*
ЛЕВ РЕЙНАРОВИЧ .... *бас-баритон*
ЕВГЕН ТИТЛА .... *тенор*

ДО УЧАСТИ ЗАПРОШУЄМО ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ.

Передпродаж квитків: АРКА — ЕКО — СУРМА Даток: $5.00 і $4.00

Д-р Святослав Ворох

гінеколог і поліжник

повідомляє про відкриття практики

при 426 Авеню „Е"
Бейон, Н. Дж. 07002

Години прийнять за домовленням.
Телефон: (201) 858-8444

Зголошують підтримку...

(*Продовження зі стор. 1*)

толій Лисий, Юрій Луцький Василь Маркусь, Ярослав Пеленський, Петро Потічний, Микола Радейко (Норвегія), Іван Лисяк-Рудницький, Роман Савицький, Михайло Смик, Анатас Фіголь (Німеччина), Олекса Яворський. (Країна подана тільки при тих особах, які живуть поза ЗСА і Канадою).

Росіяни: Кронід Любарській, Ґаліна Салова, Вадім Нєчаєв, Віктор Нєкрасов, Владімір Марамзін, Віолетта Іверні, Васілій Бетакі,

Оскар Рабін, Алєксандр Ґлезер, Кіра Сангіп, Ернст Нєізвєстний, Вадім Делоне, Владімір Аллой, Едуард Кузнєцов, Валерій Чалідзе,

Павєл Літвінов. (Цей список був проголошений в ч. 26 російського журналу „Контінент" Париж).

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що дня 4-го березня 1981 року, упокоївся в Бозі,

наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

ТИМКО ПЕТРИШИН

проживши 66 років, народжений в с. Помонятин, пов. Рогатин, Україна, довголітній член 200 Відділу УНСоюзу.

ПАРАСТАС — в суботу, 7-го березня 1981 р., о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Walsh & Labella, 87-13 87th Street, Woodhaven, N Y

ПОХОРОН в понеділок, 9-го березня 1981 р., о год. 9-ій ранку, до церкви Покров Божої Матері в Озон Парку, Н. Й., на цвинтар у Флашінґ, Квінс.

У глибокому смутку:
дружина — СТЕЛЛА
2 доньки
Внуки
Ближча і дальша Родина в ЗСА й Україні

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ-НАУК у США

висловлює глибоке співчуття
Членові Академії

Д-рові Константинові Бризгунові

з приводу смерти Його Дружини

ЛЮДМИЛИ

Управа УВАН у США

Бучач і Бучаччина

Ціна $25.00 + $1.00 пересилки
SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

ПЕРШОЮ ПЕРЕМОГОЮ економічної програми президента Роналда Регена в Палаті Репрезентантів уважається ухвалу Конгресової сільськогосподарської комісії про замороження цін на молочні продукти. За замороженням голосувало 14 членів комісії, проти два. Якщо б такої ухвали не було ціни на молочні продукти значно подорожіли б від 1-го квітня ц. р.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п. проф. д-ра

КОНСТАНТИНА САВЧУКА

в церкві св. апп. Петра і Павла в Джерзі Сіті, Н. Дж., проголошена на середу, 11-го березня 1981 року

ПЕРЕНЕСЕНА
на п'ятницю, 13-го березня 1981 р.,
о год. 8:30 ранку

У глибокому смутку повідомляємо
Рідних, Знайомих і Приятелів,
що 1-го березня 1981 року упокоївся в Бозі,
на 83-му році життя,

наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п. мґр прав

ВОЛОДИМИР ЛУЦИШИН

суддя на рідних землях, поручник УГА, учасник Визвольних Змагань за волю України, довголітній член Управи ОбВУА у Філядельфії, кол. голова Б-ва б. Вояків УГА та член Т-ва Українських Правників в Америці.

ПАРАСТАС у п'ятницю, 6-го березня 1981 року о год 8-ій веч., в похоронному заведенні Бреннена при 22-ій вул. у Філядельфії, Па.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — в суботу, 7-го березня 1981 р., о год. 8:30 ранку з похоронного заведення до церкви св. о. Миколая, при 24-ій вул., а звідти на цвинтар Факс Чейс.

У глибокому смутку:

КЕКИЛІЯ з ДИЧКОВСЬКИХ ЛУЦИШИН — дружина
ЮРІЙ — син з Родиною
МАРТА — дочка з Чоловіком
Родина в ЗСА, Канаді й Австралії

В СЬОМУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Найдорожчого МУЖА

бл. п.

АНДРІЯ ЖИТИНСЬКОГО

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в четвер, 26-го березня 1981 р., о год. 8-ій ранку:
в церкві Св. Марії, Озон Парк, Н. Й.;
в церкві св. Духа, Бруклин, Н. Й.;
в церкві св. Юра, Ню Йорк, Н. Й.;
в церкві св. Миколая, Пассейк, Н. Дж.
Про молитви за Душу Покійного просить —

дружина КЛИМЕНТИНА

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Краянами з Угнова і Знайомими, що в середу, 4-го березня 1981 року, упокоїлася в Бозі на 89-му році життя,

наша Найдорожча
СЕСТРА, ТЕТА і КУЗИНКА

бл. п.

ТЕОДОЗІЯ з ЛИСЯКІВ ПАВЛИК

ПАРАСТАС — в неділю, 8-го березня 1981 року, о 7-ій год. веч. в похоронному заведенні Brennen, 858 N. 22nd St., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН в понеділок, 9-го березня 1981 р., о год. 9-ій ранку з церкви св. о. Миколая при 24 і Попляр вулицях у Філядельфії, Па., а звідси на цвинтар на Факс Чейс.

В глибокому смутку:

сестра — СОФІЯ ДОРОЖИНСЬКА ТЕСЛЮК
сестрінка — НАТАЛІЯ з ДОРОЖИНСЬКИХ МАЦЬКІВ з мужем РОМАНОМ, дітьми ЮРІЄМ, ЕВГЕНОМ і СОФІЄЮ
кузинки:
МАРІЯ ПЕТРИШИН з мужем МИКОЛОЮ
МАРІЯ ПОГОРЕ з мужем СТЕФАНОМ
та ближча і дальша Родина

ПОДЯКА
День 7-го грудня 1980 року
упокоїлась в Бозі,
наша Дорога
ТЕТА

св. п.

МАРІЯ ДЖУМИҐА

Похорон відбувся 11-го грудня 1980 р. в українській католицькій церкві свв. апп. Петра і Павла в Лудлові, Масс.

Дякуємо Всім за участь в похороні, головно за прощальне слово о. Олексія Фльоріді, в якому подав життєвий шлях і прикмети Покійної — тому передаємо це слово в цілості.

Мої дорогі брати і сестри у Христі!

При кінці кожної Святої Літургії під час заамвонної молитви, ми молимось: Господи, Ти благословляєш тих, що Тебе благословляють, і освячуєш тих, що на Тебе уповають. Освяти тих, що люблять красу дому Твого. Прослав їх божественною Твоєю силою і не остав нас, що уповаємо на Тебе.

Марія Джумиґа через ціле своє життя любила Господа Бога і працювала для краси дому Його. Вона помагала будувати Дім Господній, перш всего, в серцях її улюбленого Українського Народу. Як учителька на Рідних Землях, а також в українському таборі в Міттенвальді, в Німеччині, вона вчила дітей катехизму, молитов, українських пісень, мови, звичаїв, традицій і обряду Української Католицької Церкви. Покійна мала талант вливати в душу і серце дитини, враз із словами вірша та пісні — щиру і сердечну любов до своєї Церкви, до свого Народу, тому з тих дітей виросли мужні оборонці Рідної Землі та Рідної Церкви. Покійна Марія давала міцну і тверду піддержку в змаганнях за оснування Українського Католицького Патріярхату, тому два рази відвідала Рим, щоб скласти поклін Ісповідникові Віри, нашому Патріярхові і Кардиналові Йосифові Сліпому, в якому вона бачила не тільки надію на відродження нашої переслідуваної Церкви, але також звістуна, предвісника свободи, волі і самостійности для цілої Української Нації.

Вона була щедрим жертводавцем на різні народні та харитативні цілі. Тому то для української католицької церкви свв. Петра і Павла в Лудлові, Марія щедро жертвувала свій час, працю, енерґію та гроші. Навіть тепер, коли вже не почувалась добре, вона посвятила багато часу для приготування високоякісного печива для базару до своєї Церкви. Кожного разу коли тільки ми мали спільний обід, чи продаж виробів української кухні, її першорядні вироби печива знали свої і чужі люди та замовляли у неї наперід, щоб тільки могти їх одержати. Хай же її запал, відданість і любов до своєї Церкви буде прикладом до наслідування для молодих наших парафіян. Тепер, коли вона відійшла від нас назавжди, наш Господь Ісус Христос не забуде, що Марія Джумиґ зробила для Нього. За своє праведне життя, за щиру любов до Господа Бога, Його Церкви і свого Народу, за своє християнське чуттєве серце, яке виказувала всім людям, старшим і дітям, — всі її любили та шанували тут на землі, а Ісус Христос нагородить покійну Марію вічним життям у небі, де немає вже ні болізни, ні печалі, де немає сліз і горя, а де є радість, щастя і вічне життя.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

РОДИНА

У ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
Голови Проводу Українських Націоналістів

сл. п. Д-ра

ДЕНИСА КВІТКОВСЬКОГО

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ та ПАНАХИДИ

в неділю, 15-го березня 1981 року в катедрі Св. Покрови в Савтфілд, Міш.
та в неділю, 22-го березня 1981 року в Церкві-Пам'ятнику св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
Початок Служб Божих о год. 10-ій дня, а після Служб Божих відправляться ПАНАХИДИ.

Просимо Членство та Українську Спільноту до численної участь у цих відправах.

ПРОВІД УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Свята Софія — Релігійне Товариство Українців Католиків в ЗСА

зі сумом повідомляє все Українське Громадянство,
що 2-го березня 1981 року, відійшла у Вічність

д-р філософії

Мати МАРІЯ ДОЛЖИЦЬКА, ЧСВВ

Мати Марія була першою організаторкою збірки фондів на Український Католицький Університет ім. св. Климента Папи, гаряче віддана ідеї Патріярхату, завжди стояла в перших рядах в боротьбі за права Української Католицької Церкви, Монахиня-Воїн.

ПАРАСТАС — в п'ятницю, 6-го березня 1981 р., о год. 7:30 веч., а ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 7-го березня 1981 р., о год. 10-ій ранку в каплиці Матірнього Дому СС. Василіянок при 710 Fox Chase Rd., Jenkintown, Pa., а звідти на український католицький цвинтар у Факс Чейсі.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

„СТУДІЯ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА" ЛІДІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ в НЮ ЙОРКУ

П Р Е М ' Є Р А

Володимир Винниченко

ЧОРНА ПАНТЕРА і БІЛИЙ ВЕДМІДЬ

ДРАМА

З НАГОДИ СТОРІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПИСЬМЕННИКА І ДРАМАТУРГА

Субота, 4-го квітня 1981 року
година 7-ма вечора
La Salle College Union Theatre
20th St., & Olney Ave., Philadelphia, Pa.

Квитки: Cosmos, Orion і при касі.

Постава: **Лідія Крушельницька**
Музика: **Ігор Соневицький**
Хореографія: **Ольга Ковальчук-Івасівка**
Оформлення сцени і світло: **Юрко Ґречило**
Костюми: **Марійка Шуст**
Спонзор: Ukrainian Club at La Salle College

Чи забуде світ...

(Продовження на ст. 2)

війну, а скільки серед них інвалідів. Не дай Боже, щоб дійшло до третьої світової війни, в якій мала б бути ужита страшна нуклеарна зброя, бо того роду зброя є всилі створити на землі таке пекло, крізь яке людство ще ніколи не проходило. Знавці кажуть, що після такої війни переможців не буде.

Щоб забезпечити у світі мир, країни світу мусять приступити до вивчення стратегії.

Про зміст книги Тейлора можна було б писати багато, але здається, що для заінтересованих буде найкориснішим її перечитати. Перше видання її появилося у 1979 році, у видавництві „Дабллей" у Ґарден Ситі, а вже в наступному році, видавництво „Вінтедж Букс" видало цю книжку в м'якій обгортці, що її можна купити за приступнішу ціну.

Книжка поділена на шість частин і 33 розділи. Є в ній декілька карт, дуже допоміжних в орієнтації воєнних дій і т.п. Є близько півсотні світлин,не врахованих у сторінки тексту. Світлини взяті з державних музеїв Великобританії, Німеччини і Франції. Є нотатки до кожного розділу, багата бібліографія, серед якої видно неопубліковану дисертаційну працю проф. Михайла Паппа „Англо-німецька морська угода з 1935 року". Майже на кожній сторінці є дуже допоміжні примітки, і, як звичайно, книжка закінчується індексом.

(Кінець)

Світ синтетичних...

(Продовження зі стор. 2)

вий шовк, а їх чоловіки — про правдиву вовну, тоді їм слід довідатися добру новину, що науці вдалося нещодавно виготовити синтезу амінокислот і пов'язати їх ланцюгово в складні протеїни, з чого витворено матеріял, що хемічно та фізично дуже подібний до шовку і вовни.

Винахідниками синтетичного шовку є два японські вчені: д-р Сеїго Оя та д-р Юзо Такачаші. Вони проголосили це в листопаді 1973 року, що їм вдалося одержати синтетичне волокно, що під багатьма оглядами нагадує правдивий шовк. Він подібний до пасма шовкопряду не тільки своїм полиском, але і вологістю та відчуття в дотику. Єдиним його недоліком є те, що він податний на нищівну дію мікроорганізмів. Але ця вада має значення не для пань, що матимуть з нього свій вечірній стрій на одну-дві забави, але для тих, що хотіли б цю сукню залишити своїм дітям на пам'ятку.

Додатньою прикметою цього штучного шовку є його низька ціна в порівнянні з правдивим шовком. На думку д-ра Такачаші, нове волокно матиме велике застосування не тільки в технічній індустрії, але у всіх тих ділянках хемічного промислу, що використовують протеїнову характеристику речовин.

Ще не прогомоніла сенсація винаходу волокна позірно „правдивого" шовку, коли винайдено нове волокно, виготовлене зі скла та покрите тонкою верствою фторо-вуглецевої живиці. Це волокно становить ідеальний матеріял для покриття дахів і для нових тканинних конструкцій, що можуть зробити революцію в споруджуванні „незмінних" будівель. Такі дахи є вогнетривалі, не вимагають великих направ і дуже міцні.

В дійсності, тканина із скляних волокон, коли її піддати розтяганню, багато сильніша за сталь, і вона, якщо покрити її верствою тефлону, стає відпорною на хемічні реакції та нищівні дії погоди. У висліді такі дахи витримують найбільші ґурагани та бурі. Крім того ці дахи частково прозорі, тому соняшне світло, що проходить крізь них, можна використовувати для потреб огрівання й освітлювання житлових приміщень. Але найважливіше є те, що їх ціна вдвоє дешевше за ціну конвенційних дахів. Волоконні дахи, крім цього, незвичайно легкі і ними можна покривати значно більші поверхні, як досі. Останньою та можливо найвагомішою прикметою нових волоконних дахів становить довгий час їхнього життя, що дорівнює щонайменше 30-ти рокам.

Маючи все це на увазі, будівельники передбачають можливість покривання дахами ґольфових площ поверхнею до 200 акрів, великих складів з деревом, збіжжям чи яриною та харчами. Такі дахи дадуть змогу забезпечити ці матеріяли від сонця та морозу.

Під сьогоднішню пору існує 1,500 таких дахових споруд у світі, але в дуже короткому часі їх буде далеко більше. Щоб заощадити паливо, такими дахами можна б покрити цілі міста та метрополії. Це насправді не були б дахи, але дахові конструкції, що нагадували б велетенські шатра, але тут, можливо, постраждала б екологія...

Розвиток штучних волокон становить ще один доказ глибини людського розуму та поступу технології, що уможливлює людині жити легшим, багатшим і повнішим життям.

РЕЧНИКИ ПЕНТАҐОНУ висловили думку, що обидві палати Конґресу погодяться на підвищення оборонного бюджету запропонованого секретарем Департаменту оборони Каспаром В. Вайнберґером, бо в противному випадку ЗСА не будуть спроможні протиставитись совєтській військовій загрозі в світі. У зізнаннях перед конґресовою Комісією для справ зброєння Вайнберґер домагався значної підвишки на зброєння у цьому фінансовому році із 171,2 більйона до 178 більйонів, а у черговому році із 196,4 до 222,2 більйона долярів. Як відомо, раніші цифри були встановлені ще попереднім урядом президента Джіммі Картера.

Вісті УВУ

ПОЧАТОК ЮВІЛЕЙНОГО РОКУ 60-РІЧЧЯ УВУ

Перший виклад Українського Вільного Університету мав місце у Відні 17 січня 1921 року і цей день прийнято вважати датою заснування УВУ. Точно в навечір'я 60-річчя, у п'ятницю,16 січня м. р.,на започаткування ювілейних імпрез Ректорат приготував зустріч із українським громадянством, а в суботу,17-го січня, Владика-Екзарх Кир Платон відслужив благодарственну Св.Літургію у намірені УВУ, після чого була ще Панахида за спокій спочилих ректорів, професорів, співробітників та алюмнів УВУ. Сослужили всі присутні на той час священики. Владика мав теж відповідну гомілію, в якій вказав на значення УВУ в українській дійсності.

Програмово-інформативну доповідь у часі Вечора мав ректор проф.д-рВ.Янів, а святочну доповідь читав д-р УВУ професор американського університету в Тексасі В.Жила, що у знаменитім формою та змістом виступі проаналізував переклад Шекспірівського „Макбета" пера відомого українського поета Теодосія Осьмачки.

В.Янів підкреслив інтеграційну ролю УВУ впродовж всієї його історії, яку дасться коротко схарактеризувати, наче символічно, походженням ректорів, яких було досі 18 — восьмеро з них походило із Східних і Центральних Земель, інших вісім із Західньої України, а двох останніх походили з двох інших міжвоєнних займанщин: о.прелат президент Авґустин Волошин із Карпатської України (що входила в склад Чехо-Словаччини), а проф. В.Орлецький із Буковини. Довгі роки до сенату входили в однаковій кількості православні й католики. Подібно можна б сказати, що УВУ — це доволі рідка в нас установа, в якій гармонійно співдіють громадяни різних ідеологічних переконань чи політично-партійної приналежности, як це можна прослідити на видаваних „Індексах", чи на підставі складу сенату.

У діяльності УВУ в різні часи наголошувано різні завдання: у перші року діяльности у Празі, яка була прибіжищем тисячів молодих українських студентів, головну увагу звернено на український інтелектуальний доріст. Подібно було у перші післявоєнні роки у Мюнхені, в якому знову ж опинилися тисячі української молоді з незакінченою високою освітою. У той час університет нараховував 400-500 звичайних студентів, з яких сьогодні кілька десяток, завдяки здобутим в УВУ дипломам, зайняло відповідні пости в чужинецьких університетах, інститутах, чи на вищих постах у бібліотеках. Із відпливом української еміграційної групи з Німеччини та рівночасним захитанням фінансової бази наголос перейшов на дослідно-наукову, частково на видавничу діяльність. Щойно з устабілізуванням післявоєнних відносин у Німеччини можна було під кінець шістдесятих років відновити авдиторне навчання на щорічних семестрах і літніх курсах, і з цього часу через УВУ перейшов (1965-1980 р р) понад 1,500 алюмнів. УВУ став одночасно українознавчим центром в тому розумінні, що рік-річні приїздять до нього професори україністи, філологи, літературознавці не тільки з близьких европейських країн, але також із Америки чи Канади, при чому в останні роки позаокеанські члени колеґії становлять від тритини до половини всіх викладачів.

Із зростом престижу УВУ звернено увагу на міжнародні зв'язки, і тепер спільні наукові імпрези з неукраїнськими установами відбуваються сливе кожного місяця, при чому зв'язки утримуються із близько 50 університетами, інститутами, академіями чи дослідними центрами Німеччини, Франції, Бельгії, Австрії, Америки чи Канади. Окремо звернено увагу на мистецькі виставки, які також „пробивають вікно" у міжнародний світ, при чому в останньому часі виставки організують для українських мистців неукраїнські ґалерії чи поважні торговельні установи.

При наукових зустрічах звернено також увагу на діялог із сусідніми народами, і до найповажніших зустрічів належала українсько-польська конференція у жовтні 1980 року, а своєрідним продовженням цих діялогів була Масариківська конференція у грудні 1980 року в Парижі, що була з одного боку українсько-чеською зустріччю, але на ширшій базі, крім українців та чехів у конференції приймали участь французи, словаки, англійці та голляндці Конференція була своєрідним вступом до ювілею, бо її присвячено тому, кому УВУ завдячував свій початковий розвиток: великому чеському слов'янофілові та пробудителеві політичних аспірацій модерних чеських патріотів — Т.Масарикові з нагоди 130-річчя його народження, а до співучасті запрошено заслужену французьку наукову установу — Інститут словістичних студій, який своє заснування також завдячував у великій мірі Масарикові. Протекторат над конференцією обняв ректор широковідомої паризької Сорбони, і в святочній малій авлі Сорбони була урочиста вечірня Сесія для ширшого громадянства.

Ті численні зв'язки з чужими науковими колами підсказують дальші можливості належного відзначення ювілею УВУ, який не повинен бути висловом самозадоволення із пройденого шляху, але трампліном до продовження дотеперішньої діяльності, до її поширення та поглиблення. Тому на овиді зарисовується плян загальної зустрічі екзильних словістів та істориків сходу Европи чи совєтологів, які могли б на закінчення ювілею УВУ дати свідчення солідарности у наукових змаганнях УВУ — насьогодні найдавнішого екзильного університету. Звичайно, до цього завершення треба йти через ювілейні внутрішні конференції УВУ, — в однаковій мірі в місті осідку УВУ, у Мюнхені, і скрізь там, де є члени професорського збору, зокрема там, де є делеґатури УВУ. Окремо можна відзначуванням ювілею спричинитися до закталізування деяких проблем, які стоять тепер перед українською громадськістю,так, наприклад, 1981 рік — це рік заснування „Рідної Школи" чи не варто б подумати над скликанням поважнішого педагогічного конґресу, що дав би можливості продискутувати актуальні виховні теми української спільноти поза межами України. З наукового боку в 60-річчя УВУ варто спеціяльну увагу присвятити постаті українського Пророка Тараса у 120-річчя його смерти, бож його ідеї і насьогодні актуальні, а його заповіт і досі незреалізований. В часі наукової конференції, чи конференції мали б бути спеціяльні шевченкознавчі сесії. Врешті, життя УВУ тісно пов'язане із життям студентської молоді, і недаремно рік після заснування УВУ дійшло до створення заслуженої студентської централі, заслуги якої сьогодні не усвідомлює належно саме студентство. А це ж саме воно мало б стояти на сторожі великої традиції, бо саме ЦЕСУС перший розбудував міжнародні зв'язки з іншими студентськими централями, то чи не варто подумати б про спільний з'їзд УВУ із ЦЕСУСом, що призвів би до оновлення активности цього важливого центру, а одночасно — до затіснення зв'язку українського студентства у діяспорі із українською професурою.

Після доповідей сенат УВУ гостив численно зібраних гостей чаркою вина і всі присутні мали змогу у товариській невимушеній атмосфері, що вже притаманна для усіх святкових зустрічей УВУ, обмінятися думками і проєктами, висловленими у доповіді.

Польща і СССР...

(Закінчення зі стор. 1)

на і політична криза в Польщі приведе до зміни системи в тій країні і тим самим до послаблення комуністичного табору. „З тієї тільки причини, — говориться в комунікаті, — обидві сторони погодились на застосування протиудару, щоб унешкідливити в зародку ці стремління". Комуністичні країни є „нероздільні", твердять польські і совєтські верховоди. Совєтські лідери при тому заявили, що уряд СССР давав і даватиме в майбутньому всяку допомогу для „братньої" Польщі в боротьбі з „реакційними силами" і підкреслили, що „совєтський нарід переконаний, що Польща була і залишиться в комуністичній сім'ї народів".

Західні аналітики, роблячи висновки з тієї наради „на вершинах" і враховуючи в ній участь найвищих представників обидвох країн, кажуть, що польським лідерам не залишилось багато часу і вони мусять перехопити ініціятиву в свої руки, якщо бажають уникнути військової інтервенції країн Варшавського Пакту. Аналітики однак не вірять, що інтервенція прийде скоро. Це, на їх думку, радше підсумування рішень 26-го з'їзду КПСС, який недавно відбувся в Москві і вигладження поглядів між совєтськими і польськими лідерами. У своєму виступі Брежнєв на з'їзді КПСС недвозначно натякав на можливість інтервенції, але Каня у своєму виступі підкреслював, що польська Компартія починає знову здобувати довіря в народі і „дякував" урядові СССР за його „терпеливість і допомогу".

Розголос про зустріч вказує на все ще існуючу можливість інтервенції і на пресію, яку стосують польські лідери супроти польського народу.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МЕРІ ВЕРБІНСЬКА, членка УНС Відд. 102 свв. Петра і Павла в Клівленд, Огайо, померла 1 січня 1981 р. на 63-му р. життя. Нар. 1917 р. в Клівленд, Огайо; членкою УНС стала 1936 р. Залишила у смутку маму Павлину і братів Стефана і Йосифа. Похорон відбувся 5-го січня 1981 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Микола Бобечко, секр.

ВАСИЛЬ НЕВДАХ, член УНС Відд. 457 Т-ва Культура, помер 13 січня 1981 р. на 65-му р. життя. Нар. 1916 р. в Сітиську, Полісся, Україна; членом УНС став у 1961 р. Залишив у смутку дружину Михайлину і дітей: Степана, Анну, Славка і четверо внуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Надія Литвиненко, секр.

ВАСИЛЬ КОВАЛЬСЬКИЙ, член УНС Відд. 94 ім. М. Шашкевича в Гемтремк, помер 7 січня 1981 р. на 83-му р. життя. Нар. 1897 р. в Полтаві, Україна; членом УНС став у 1951 р. Залишив у смутку дружину Олександру, сина о. О. Биковця, 2 внуків і 2 правнуків. Похорон відбувся 10 січня 1981 р. на цвинтарі Еверґрін в Детройті, Міч.

Вічна Йому Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

● РОЗШУКИ ●

Пошукую кревняка **СЕМЕНА (СЕМКА) КУШНІРА**, уродженого в Америці, який тепер мав би між 50-60 літ. Семен (Семко) Кушнір зі своїм батьком Іваном Кушніром родом з Плотичі, пов. Бережани, обл. Тернопіль, приїздив у 1933 р. до Плотичі у відвідини до своїх тіток Христини і Теклі з дому Кушнір. Семко мав тоді около 16 років.

Пошукує Семена й Івана Кушнірів своячка, яка часово перебуває у Ню Йорку. Вістку про них або від них проситься подати телеф. (212) 674-0616 або до редакції „Наше Життя" Our Life, 108 Second Avenue New York, N.Y. 10003